

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Historia e një manipulimi: krijimi i Gjykatës Speciale për Kosovën
ADRESA	https://www.gazetatema.net/politika/historia-e-nje-manipulimi-krijimi-i-gjykates-special-e-per-kosoven-i589750
BURIMI	gazetatema.net
GJENDJA	online

KOHA

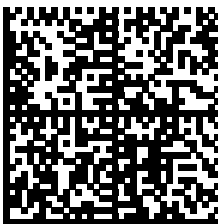
KAPUR NGA NE	2 tetor 2026, 08:39:49 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 300 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	2 tetor 2026, 08:45:00 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	73bc067f8b8f06dd3d784668407c95b85af28517d87880a4e07169c56fe84e8b
TEKSTI	5da7cea02813ecdf23a316035355f3423d5128051fb175b03197f178f507d0c1
PAMJA	b6f9cd0b86597c82c3fedb645ea10b23b22fa4ff6568a96a6c638811131588a2

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	c06ae4d05ecd7135f83e072e75114328e5e8b92cb6d77dc801201d3e7e3f4d7d
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	—
ANKORIMI	nuk është ankoruar ende <i>Kjo hyrje nuk është përfshirë ende në asnjë pemë Merkle të dërguar. Zinxhiri i hash-eve provon rendin dhe integritetin; koha jo.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërin nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/c06ae4d05ecd7135f83e072e75114328e5e8b92cb6d77dc801201d3e7e3f4d7d>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

- [Politika](#)
- [Sociale](#)
- [Kronika](#)
- [Ekonomia](#)
- [Editorial](#)
- [Antena](#)
- [Blog](#)
- [Rajoni](#)
- [Bota](#)
- [Kulturë](#)
- [Sport](#)
- [Lifestyle](#)
- [Hosteni](#)

English

Built and Monetized by

English

le FOTO/ Koncert ne Kolumbi, violinisti Florian Vlashi interpreton veprën e kolegut Rama mesazh demokrateve amerikane: Mos e perdorni Shqiperine per luten ndaj Trun fundit

Historia e një manipulimi: krijimi i Gjykatës Speciale për Kosovën

TemA

2 Tetor 2026, 10:45Politika TEMA

Nga Serge Métais, [Mediapart Blog](#)

Gjykata Speciale për Kosovën është produkt i një operacioni veçanërisht të arrirë manipulimi dhe ndikimi nga shërbimet speciale ruse. Siç pritej, ajo sapo ka dhënë një vendim të padrejtë kundër ish-drejtuesve të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës. Një rikthim te historia e një mekanizmi që, pasi u vu në lëvizje, vazhdoi të prodhonte pasoja.

Gjykata Speciale për Kosovën (zyrtarisht, Dhomat e Specializuara dhe Zyra e Prokurorit të Specializuar të Kosovës) dha vendimin e saj më 16 shtator 2026: ish-presidenti i Kosovës, Hashim Thaçi, dhe Jakup Krasniqi u dënuan, secili, me 25 vjet burg, Kadri Veseli me 18 vjet dhe Rexhep Selimi me 13 vjet. Të katërt, ish-drejtues të lartë të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës (UÇK, në shqip), u dënuan për krime lufte (arrestime dhe ndalime arbitrare të të burgosurve, trajtime mizore, tortura, vrasje), të kryera gjatë luftës së Kosovës, në vitet 1998-99. Nga ana tjetër, ata u shpallën të pafajshëm për akuzat për krime kundër njerëzimit që ishin ngritur gjithashtu ndaj tyre, pasi gjykata konsideroi se nuk kishte asnjë provë për sulme kundër popullsisë civile.

Duke hedhur poshtë këto akuza të fundit, gjykata mund të ketë bërë diçka të dobishme. Mbetet padrejtësia që konsistonte në krijimin e një gjykate speciale për të gjykuar vetëm krimet e njëres prej palëve ndërluftuese: ato të rezistencës, të luftës për çlirim dhe pavarësi. Krimet e palës tjetër, ato të pushtuesit, të ushtrisë, të shërbimeve speciale dhe të paramilitareve serbë, nuk do të gjykoreshin kurrë. E megjithatë, janë këta që kanë shkaktuar, me diferencë të madhe, numrin më të madh të viktimave (lufta e Kosovës do të kishte shkaktuar rreth 13.000 të vdekur, prej të cilëve rreth 9.000 civilë shqiptarë; 1.500 deri në 2.000 luftëtarë të UÇK-së do të ishin vrarë). Disa prej këtyre krimeve, të dokumentuara mirë, mund të cilësoheshin si krime kundër njerëzimit, madje, për dëbimin e më shumë se njëqind mijë shqiptarëve nga fshatrat e tyre, në fund të verës ose fillim të vjeshtës 1998 (organizatat humanitare jepnin atëherë shifra nga 200.000 deri në 300.000), si krim gjenocidi.

Kjo padrejtësi, që konsistonte në krijimin e një gjykate speciale për të gjykuar vetëm krimet e përkrahësve të pavarësisë, është produkt i një operacioni manipulimi dhe ndikimi të ngritur nga shërbimet speciale ruse. Vendimi që sapo ka dhënë kjo gjykatë na jep rastin të rikthehemi te historia e krijimit të saj.

Një operacion i ngritur nga shërbimet speciale ruse

Formalisht, operacioni që çoi në krijimin e Gjykatës Speciale nisi në prill 2008 me paraqitjen e një mocioni në Asamblenë Parlamentare të Këshillit të Europës (APKE). Ai titullohej "Trajtimi çnjerëzor i personave dhe trafikimi i paligjshëm i organeve njerëzore në Kosovë". Autori i tij ishte një rus, Konstantin Kosachev. Sot ai është nënkryetar i Këshillit të Federatës (Senatit) anëtar i partisë "Ducia e Bashkuar". Në prill 9 marsit 2022, ai ndërroi gjithashtu në listën e autoritëve

Arçenko themi gjatë rrëfimit të operacioneve speciale, anëtar i partisë "Rusia e Bashkuar", në prej 6 mars 2022, që ndodhet gjatë me të tjerët që tregojnë rusë të sanksionuar nga Bashkimi Europian. Mocioni (Dok. 11574) është nënshkruar nga 16 parlamentarë të tjerë, mes të cilëve shumica janë përfaqësues të vendeve të ish-BRSS-së ose të Europës Qendrore.

Qëllimi i operacionit ishte që në seancën plenare të APKE-së të miratohej një raport hetimor që do të vërtetonte pretendimet e mocionit. Për këtë duhej të emërohej një raportues-hetues, i cili të konsiderohej njëkohësisht i pavarur dhe i gatshëm për bashkëpunim. Ish-magjistrati zviceran Dick Marty do të ishte njeriu i duhur për këtë. Raporti i tij, i paraqitur në seancë plenare në fillim të vitit 2011, u miratua nga një shumicë dërrmuese e të pranishmëve. Ishte suksesi spektakolar i operacionit që nisi një proces, përfundimi i të cilit ishte krijimi i Gjykatës Speciale në vitin 2015. Pa raportin Marty, nuk do të kishte pasur kurrë Gjykatë Speciale për Kosovën.

Për të kuptuar si funksionoi e gjithë kjo, do të bëjmë fillimisht tri vërejtje paraprahe:

E para lidhet me akuzat për "trafik organesh njerëzore".

Ato bëjnë pjesë në rrëfime (që quhen edhe "narrativa") tipike të operacioneve të shërbimeve speciale ruse ose serbe. Akuza të tilla gjenden në të gjitha luftërat (në Bosnje dhe Kosovë nga Serbia, në Çeçeni, Gjeorgji dhe Ukrainë nga Rusia). Qëllimi është që ata që marrin armët kundër vendit të paraqiten si fajtorë për krime të tmerrshme që ngjallin menjëherë indinjatë. Qëllimi është njëkohësisht që ata të çnjerëzohen: nga vetë natyra e krimeve të tyre, ata nuk i përkasin më njerëzimit. Krimet e tyre janë krime kundër njerëzimit. Kauzat për të cilat luftojnë (e drejta, pavarësia, liria) zhduken përballë tmerrve për të cilat akuzohen. Mes këtyre narrativave gjenden tri klasike:

"Ata u marrin organe të burgosurve / fëmijëve / të plagosurve."

Ky rrëfim është përdorur nga serbët kundër boshnjakëve myslimanë dhe shqiptarëve të Kosovës, nga rusët kundër çeçenëve, gjeorgjianëve, sirianëve anti-Assad dhe ukrainasve.

"Ata kanë laboratorë klandestinë / spitale sekrete."

Ky rrëfim është përdorur kundër çeçenëve ("spitalet e torturës"), Gjeorgjisë (laboratori Lugar) dhe Ukrainës (laboratorët biologjikë).

"Ata shesin trupa / organe / fëmijë në Perëndim."

Është rrëfimi klasik anti-perëndimor: "Perëndimi blen organet e të varfërve". E gjejmë njëkohësisht në narrativën serbe kundër shqiptarëve dhe në atë të rusëve kundër çeçenëve. Shtypi ushtarak rus (Krasnaya Zvezda) përmendte, në vitet 2000-2001, ekzistencën e një "tregu organesh" të furnizuar nga marrja e organeve të të burgosurve rusë, nga Grozni dhe Bakuja.

Këto rrëfime zakonisht shoqërohen me operacione manipulimi që i bëjnë të besueshme. Ato janë efektive sepse kombinojnë një tmerr visceral, ndaj të cilit publiku nuk mund të mbetet indiferent: rrëfimi trondit, mbetet në mendje dhe është i pamundur për t'u verifikuar. Ata që u marrin organe të burgosurve dhe bëjnë tregti me to janë përbindës. Ka një përmbysje morale: viktimat (shqiptarët e Kosovës, çeçenët, ukrainasit) shndërrohen në xhelatë, madje për këta të fundit, në "nazistë". Nëse armiku është një "trafikant organesh njerëzore", atëherë shteti i tij është i paligjshëm. Pikërisht këtë kërkonte të thoshte mocioni Kosachev, dy muaj pas shpalljes së pavarësisë së Kosovës.

Vërejtja e dytë lidhet me Asambleen Parlamentare të Këshillit të Europës (APKE) dhe interesin e veçantë që ajo mund të kishte për shërbimet speciale ruse. APKE-ja përbëhet nga përfaqësues (zakonisht deputetë ose senatorë) të shteteve anëtare të Këshillit të Europës. Ajo nuk është as parlament i një shteti, as Parlamenti i Bashkimit Europian. Nuk ka asnjë kompetencë legjislative. Mblidhet në seancë plenare vetëm për një javë, katër herë në vit. Në parim merret vetëm me çështje që lidhen me respektimin e të drejtave të njeriut. Ka vetëm kompetencën për të votuar rezoluta ose rekomandime drejtuar shteteve anëtare. Aktualisht, që nga përjashtimi i Rusisë më 16 mars 2022, pas pushtimit të Ukrainës, Këshilli i Europës ka vetëm 46 shtete anëtare. Ato kanë gjithsej 306 përfaqësues në APKE.

Në momentin kur Kosachev paraqet mocionin e tij, në prill 2008, Rusia është anëtare e Këshillit të Europës prej rreth dymbëdhjetë vjetësh (u pranua në vitin 1996). Serbia është anëtare më e re. Ajo u pranua nën emrin e shtetit Serbi dhe Mali i Zi vetëm në vitin 2003, pra dy vjet pasi Slobodan Milošević u dorëzua nga pushteti i ri serb në Tribunalin Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë (TPIJ). Serbia ruajti e vetme vazhdimësinë juridike të anëtarësimit në Këshillin e Europës në vitin 2006, pas pavarësisë së Malit të Zi.

Interesi i veçantë i APKE-së për shërbimet speciale ruse ishte se ajo përbënte një trampolinë të jashtëzakonshme për disa prej operacioneve të tyre të dezinformimit. Ata arrinin lehtësisht të bënin që të miratoheshin, me imprimatur-in "Këshilli i Europës", raporte hetimore të favorshme për tezat ruse. Mjaftonte të paraqisnin (ose të bënin që të paraqitej) një mocion që kërkonte një hetim mbi një çështje që lidhej me objektivat e tyre të ndikimit. Dhe pastaj të bënin që, si raportues-hetues, të emërohej ai që, sipas një tradite që zakonisht i atribuohet Leninit, quhet një "idiot i dobishëm".

Duhet thënë se kompetencat e një raportuesi të caktuar nga APKE-ja për të hetuar një çështje të veçantë nuk kanë asgjë të përbashkët me ato që kishte, për shembull, Carla Del Ponte në krye të Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë (TPIJ). Një raportues-hetues i APKE-së nuk është prokuror. Ai nuk ka kompetencë gjyqësore: nuk ka asnjë kompetencë për kontroll, marrje në pyetje të detyrueshme, kërkim dokumentesh ose akses automatik në arkivat e shteteve. Nuk ka mbrojtje të posaçme policore ose logjistike gjatë misionit të tij. Varet tërësisht nga bashkëpunimi vullnetar i shteteve, institucioneve ndërkombëtare dhe dëshmitarëve. Mjetet njerëzore që ka në dispozicion kufizohen në një ekip të vogël administrativ. Nuk janë ato të një task-force. Ai ka në dispozicion një sekretar komisioni (nëpunës i Këshillit të Europës). Ky është mbështetësi i tij kryesor, që e ndihmon të organizojë dëgjimet, të përgatisë udhëtimet, të përmblendhë dokumentet dhe të hartojë versionet paraprahe të raportit. Mund të thërrasë dëshmitarë të dyshuar, drejtues policie dhe madje ministra. Por askush nuk është i detyruar të vijë. E gjithë kjo për të thënë se një raport hetimor i APKE-së ka pak gjasa të jetë diçka tjetër përveçse një raport politik. Në asnjë rast nuk ka vlerën e një hetimi gjyqësor.

Vërejtja e tretë lidhet me caktimin e Dick Marty-t si raportues.

Nuk ka asnjë dyshim se, kur Konstantin Kosachev paraqiti mocionin e tij, çështia ishte e vendosur: Dick Marty, ish-prokuror i zgjedhur "liberal-radikal" nga

Ticino, përfaqësues i Zvicrës në APKE, do të caktohej nga Komisioni për Çështjet Juridike dhe të Drejtat e Njeriut si raportues i ngarkuar me hetimin.

Njeriu e kishte treguar tashmë elasticitetin e shpinës së tij. Në fund të vitit 2005, ai kishte paraqitur një mocion të nënshkruar nga katërmëdhjetë parlamentarë të tjerë: "Pretendime mbi ekzistencën e qendrave sekrete të ndalimit në shtetet anëtare të Këshillit të Europës" (Dok. 1478). Më pas vetë ai u caktua nga Komisioni për Çështjet Juridike dhe të Drejtat e Njeriut i APKE-së si raportues. Raporti i tij, i datës 12 qershor 2006 (Dok. 10957), bëri bujë: zbulonte ekzistencën e "burgjeve sekrete të CIA-s" në Europë.

Në fakt, nuk kishte asgjë vërtet të re në raport. Thelbi ishte zbuluar në një artikull të Washington Post të 2 nëntorit 2005. CIA kishte mbajtur xhihadistë, në tranzit pak a shumë të zgjatur, në Poloni, Rumanë ose Lituani, gjatë rrugës për në Guantanamo. E rëndësishme ishte, përveç akuzës ndaj fuqisë amerikane, që të vihehin në vështirësi, për shkelje të të drejtave të njeriut, vende që sapo ishin anëtarësuar në NATO dhe Bashkimin Europian dhe që ishin treguar armiqësore ndaj Rusisë së Putinit.

Gjë e habitshme: më pas, pasi ishte caktuar raportues për "trafikimin e paligjshëm të organeve njerëzore në Kosovë", dhe përpara se të përfundonte hetimin e tij dhe të paraqiste raportin, Dick Marty-t iu besua nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Europës një mision informues mbi situatën në Çeçeni, Ingusheti dhe Dagestan. Raporti i tij për këtë temë, "Mjetet juridike në rast të shkeljeve të të drejtave të njeriut në rajonin e Kaukazit të Veriut", i datës 4 qershor 2010 (Dok. 12276), i dha mundësi të falënderonte drejtuesit e Sigurisë dhe Drejtësisë të këtyre republikave të Federatës Ruse, ku mundi të kryente hetimin e tij në frymën më të mirë të bashkëpunimit, duke vënë në dukje megjithatë – siç e kërkonte pavarësia – se "situata e pandëshkueshmërisë pothuajse të plotë për krimet e kryera nga përfaqësuesit e forcave të rendit gjatë operacioneve kundër terrorizmit duket se vazhdon".

Objektivi ishte të tregohej se normalizimi në provincat kaukaziane të Rusisë po ecte në rrugën e duhur. Projekt-rezoluta e paraqitur nga Dick Marty përshëndeste "përpyqjet mbresëlënëse të ndërmarra nga autoritetet e Federatës Ruse dhe të Republikës Çeçene për rindërtimin e qyteteve". Duhej kuptuar se, nëse ende kishte probleme, ato nuk vinin nga atentatet çeçene nën flamur të rremë të kryera nga FSB-ja që kishin ndezur Kaukazin, por nga reagime të papërshtatshme ose joproporcionale të forcave të sigurisë përballë "akteve frikacake dhe të neveritshme" të grupeve ekstremiste.

Një kontekst i favorshëm për një operacion të drejtuar kundër Europës dhe NATO-s

Operacioni i shërbimeve speciale ruse u ngrit në një kontekst të veçantë: shpalljen e pavarësisë së Kosovës më 17 shkurt 2008. Paraqitja e mocionit të parlamentarit rus në APKE erdhi vetëm dy muaj më vonë.

Vendet europiane ishin atëherë hezituese, të pasigurta mbi rrugën që duhej ndjekur për njohjen e pavarësisë së Kosovës. Opinionet publike ishin të ndara. Edhe sot, për arsye që mund t'i imagjinojmë si të politikës së brendshme, një vend si Spanja ende nuk e njeh pavarësinë e Kosovës. Dhe nuk është e vetme. Katër vende të tjera të Bashkimit Europian vazhdojnë të mos e njohin. Bëhet fjalë për Greqinë, Qipron, Rumaninë dhe Sllovakinë. Gjithsej, pesë nga njëzet e shtatë.

Duhet kujtuar se Kosova, që nga përfundimi i luftës, në fillim të verës 1999, pas tërheqjes së ushtrisë dhe forcave të sigurisë serbe, ishte nën administrimin e Kombeve të Bashkuara. Përkatesia e saj ndaj Serbisë (në atë kohë "Republika Federale e Jugosllavisë") nuk ishte vënë në diskutim. Deri në vitin 2008, sipas së drejtës ndërkombëtare, Kosova konsiderohej territor i Serbisë. Në realitet, ajo ishte çliruar gradualisht nga tutela e Misionit të Përkohshëm të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK). Dhe, e mbrojtur nga një forcë e armatosur ndërkombëtare nën drejtimin e NATO-s (KFOR), kishte marrë në dorë fatin e vet, me një Parlament të zgjedhur në mënyrë demokratike dhe një qeveri. Shpallja e pavarësisë nga Parlamenti i Kosovës, më 17 shkurt 2008, kishte mbështetjen e qeverisë amerikane dhe të disa qeverive europiane, mes të cilave ajo e Francës.

Putini ishte i tërbuar. Që në fjalimin e tij të Mynihut, në shkurt 2007, gjatë Konferencës së Sigurisë, kishte nisur një kthesë haptazi armiqësore ndaj fuqisë amerikane dhe ndaj Europës, të cilën e konsideronte të nënshtuar ndaj saj. Në atë kohë mendohej se ai po reagoonte ndaj zgjerimit të Bashkimit Europian dhe NATO-s në Europën Qendrore dhe në vendet baltike. Në realitet, ai shprehte një pakënaqësi që datonte nga ndërhyrja e NATO-s në vitin 1999 kundër Serbisë. Rusia kishte qenë e paafte ta pengonte. Amerikanët (atëherë nën presidencën e Bill Clintonit) dhe aleatët e tyre të NATO-s kishin bombarduar Serbinë për 78 ditë (nga 24 marsi deri më 10 qershor 1999), pa mandat të Kombeve të Bashkuara. Në fund ata e kishin detyruar Milošević-in të dorëzohej dhe ai ishte detyruar të tërhiqte ushtrinë dhe forcat e tij të sigurisë nga Kosova.

Fjalimi i Putinit në Mynih kundër një "bote unipolare" i referohej haptazi asaj që kishte ndodhur në Kosovë në vitin 1999. Para se të zhvillohej një mbledhje e Këshillit të Sigurimit të OKB-së ku rusët do të kishin ushtruar veton, amerikanët kishin nisur një fushatë bombardimesh mbi Serbinë që kishte ndryshuar rendin botëror në dëm të Rusisë. Aleati i saj, vëllai i vogël serb, dilte i dobësuar. Kosova ishte për Serbinë ajo që Çeçenia ishte për Rusinë. Amerikanët dhe europianët kishin arritur ta shkëpusnin Kosovën nga Serbia. Ata do të ishin duke u përpyqur ta shkëpusnin Çeçeninë nga Rusia duke mbështetur atje "terroristët". Bota "unipolare" do të nënkuptonte pasiguri. Restaurimi i fuqisë ruse do të ishte, sipas Putinit, një rikthim te ekuilibri dhe siguria...

Putini donte hakmarrje kundër NATO-s dhe Europës. Në vitin 1999, gjatë bombardimeve mbi Serbinë, opinionin publik europian ishte i ndarë. I ndarë ishte ende, nëntë vjet më vonë, pas shpalljes së pavarësisë së Kosovës. Shtetet europiane ishin të paafte të miratonin një qëndrim të përbashkët. Rasti ishte i mirë.

Dalja në momentin e duhur e librit të Carla Del Pontes

"Asambleja e konsideron të nevojshme të shqyrtojë rastet e trajtimit çnjerëzor të personave dhe trafikimit të paligjshëm të organeve njerëzore në Kosovë, ashtu siç përshkruhen në Kujtimet e Carla Del Pontes." Kështu nis mocioni në formë rezolute i paraqitur në APKE nga Konstantin Kosachev. Disa rreshta më poshtë mund të lexohet: "sipas informacioneve të dhëna nga znj. Del Ponte, 'këto organe më pas dërgoheshin nga aeroporti i Rinasit në Tiranë drejt klinikave jashtë vendit për t'u transplantuar te pacientë që paguanin'."

Të paktën mund të thuhet se libri i ish-kryeprokurores së Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish-Jugosllavinë (TPIJ) – i bashkë nënshkruar me Chuck Sudetic – doli në momentin e duhur. Botimi i parë, në italisht, është i prillit 2008. Paraqitja e mocionit të Kosachevit pason vetëm disa ditë më vonë.

Carla Del Ponte u emërua në gusht 1999 në krye të TPIJ-së, pra pas tërheqjes së ushtrisë dhe forcave të sigurisë serbe nga Kosova. Ajo qëndroi aty deri në fund të vitit 2007. Cfarë thotë në librin e saj? Ajo thotë se ishte sinjalizuar. Aë naa ardhia e saj në detvrë. në fund të viteve 1999-2000. naa shënime aë vinin

nga burime të ndryshme gazetareske, pak a shumë të besueshme, sipas të cilave “qindra” të burgosur serbë, që kishin mbetur të burgosur në veri të Shqipërisë, do të ishin ekzekutuar për të furnizuar një trafik organesh njerëzore. Disa prej këtyre shënimeve saktësonin se marrja e organeve kryhej në një “shtëpi të verdhë” në Burrel, më pak se njëqind kilometra larg aeroportit të Tiranës. Duke konsideruar se disa “burime” ishin të besueshme, Carla Del Ponte urdhëroi një hetim në terren, në Shqipëri, në vitin 2003. Ajo nuk gjeti aty asgjë bindëse.

Ish-prokurorja duket se konsideron se dosja e “trafikut të organeve njerëzore” nuk është trajtuar me gjithë vëmendjen që meritonte. Në njëfarë mënyre do të kishte mbetur pezull. Problemi është se ajo flet për të në një libër që mbi të gjitha i kushtohet “gjuetisë” së saj ndaj kriminelëve të luftës (titulli i botimit francez është “La traque. Les criminels de guerre et moi”). Ajo përmend atje çështje për të cilat faktet janë vërtetuar dhe janë dhënë dënime të rënda (kundër Mladić-it, Karadžić-it, Milošević-it etj.), pranë një çështjeje për të cilën nuk ka asnjë provë. Edhe pse për “trafikun e organeve njerëzore” ajo thotë “sipas burimeve tona”, lexuesi mund të tundohet t’i vendosë të gjitha në të njëjtin nivel, atë që është gjykuar dhe atë që nuk është gjykuar, për mungesë provash. Pikërisht kjo krijon paqartësinë e librit dhe shfrytëzohet nga Kosachev. Ajo që te Carla Del Ponte është “sipas burimeve tona”, në tekstin e Kosachevit bëhet “sipas Carla Del Pontes”.

Florence Hartmann, ish-zëdhënëse e kryeprokurores së TPIJ-së (dhe ish-gazetare e Le Monde), në një artikull të gazetës Le Temps të 16 prillit 2008, e ka përmbledhur në mënyrë të përkryer problemin:

“Duke vendosur në librin e saj të Kujtimeve të përziejë zhanret dhe të vendosë krah për krah krime të gjykuara, pra të vërtetuara në mënyrë të pakundërshtueshme, dhe këto teza të paverifikuara që burojnë nga dëshmitarë për të cilët ajo nuk di asgjë, madje as identitetin, Carla Del Ponte nxit konfuzionin mes thashethemeve dhe fakteve.”

Në pranverën e vitit 2008, edhe pse ishte rikthyer në vëmendje nga ish-prokurorja, çështja e “trafikut të paligjshëm të organeve njerëzore në Kosovë” ishte ende vetëm një thashethem. Duhej një ngjarje e re dhe spektakolare për t’i rikthyer besueshmërinë rrëfimit.

Çështja e klinikës “Medicus”

Kjo ngjarje ndodhi në nëntor 2008. Atëherë shpërtheu një skandal me jehonë botërore: klinika “Medicus”, në Prishtinë, në Kosovë, rezultoi se ishte në qendër të një trafiku ndërkombëtar organesh njerëzore. Konkretisht, aty merreshin veshka nga njerëz të varfër në nevojë, kundrejt shumëve qesharake. Këto veshka transplantoheshin menjëherë te pacientë të pasur, të gatshëm të paguanin rreth 100.000 dollarë. Si “shitësit”, ashtu edhe marrësit, ishin të huaj që kishin ardhur posaçërisht në Kosovë për operacionin e tyre. Prej andej largoheshin sapo ishin rikuperuar mjaftueshëm.

Gjithçka nisi më 4 nëntor 2008 nga shqetësimi shëndetësor i një pasagjeri që po nisej për në Stamboll, në aeroportin e Prishtinës. Ishte një i ri turk, Yilmaz Altun, i lindur në vitin 1984. I ekzaminuar nga një mjek, ai zbuloi se i ishte hequr një veshkë në një klinikë të qytetit. E kishte “shitur” dhe duhej të paguhej për këtë kur të kthehej në Turqi. Policia e Misionit të Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK) bëri po atë ditë një kontroll në klinikën “Medicus”, ku gjeti, nën kujdes pas operacionit, një pacient izraelit, Bezalel Shafran, të lindur në vitin 1934, te i cili ishte transplantuar veshka e të riut turk.

Klinika u mbyll menjëherë. U sekuestruan dokumente. Ato vërtetimin përsëritjen e operacioneve të këtij lloji mbi pacientë të huaj gjatë muajve të fundit. Kështu nisi çështja “Medicus”. Ajo u jepte një besueshmëri të jashtëzakonshme rrëfimeve mbi “trafikun e organeve njerëzore në Kosovë” të fundit të vitit 1999 dhe fillimit të viteve 2000. Për më tepër, ajo sugjeronte një vazhdimësi: të njëjtët drejtues të UÇK-së që do të kishin organizuar trafikun pas luftës, tashmë të vendosur në pushtet në Prishtinë, do të ishin pas veprimtarisë kriminale të klinikës “Medicus”.

Në muajt pasues, hetimi i zhvilluar nga Misioni i Bashkimit Europian për Sundimin e Ligjit (EULEX) – që merrte stafetën nga UNMIK-u për misionet e tij të policisë dhe drejtësisë – zbuloi se kirurgu që mbante bisturinë, si për marrjen e veshkave, ashtu edhe për transplantimin e tyre, ishte Yusuf Erçin Sönmez, shtetas turk dhe izraelit i lindur në Turqi në vitin 1957. Hetimi zbuloi gjithashtu se një tjetër turko-izraelit, i lindur në Turqi në vitin 1950, Moshe Harel, ishte organizatori i “udhëtimeve” të pacientëve dhe “arkëtari” i organizatës kriminale. Ishte ai që kishte blerë biletën e avionit të Yilmaz Altunit. Ai e kishte shoqëruar në të njëjtin avion, nga Stambolli në Prishtinë. Në llogarinë e tij bankare ishin transferuar 90.000 dollarë nga një anëtar i familjes së pacientit izraelit te i cili ishte transplantuar veshka e të riut turk.

Aktakuza e prokurorit special të Misionit EULEX, Jonathan Ratel, përcaktoi se 24 heqje veshkash dhe po aq transplante ishin kryer në klinikën Medicus, nga marsi deri në fillim të nëntorit 2008. Në përfundim të procesit, më 29 prill 2013, Lutfi Dervishi, mjek urolog dhe pronar i klinikës “Medicus”, u dënua me tetë vjet burg, ndërsa djali i tij Arban, drejtor i klinikës, me shtatë vjet e tre muaj burg. Tre anestezistë u dënuan me masa nga një vit burg me kusht deri në tre vjet burg. Të pestë janë shqiptarë të Kosovës. Asnjë vendim nuk mundi të jepej ndaj Yusuf Erçin Sönmez dhe Moshe Harel, të dy në arrati. Qartazi, ata ishin të mbrojtur. U arrestuan përkohësisht në Turqi ose në Izrael, mbi bazën e njoftimeve të kuqe të Interpolit, më pas u liruan, pasi të dy vendet kundërshtuan ekstradimin e tyre.

Hipoteza jonë është se çështja e klinikës “Medicus” është një pjesë e manipulimit të shërbimeve speciale ruse, që ishte nisur me paraqitjen e mocionit të Kosachevit në APKE. Ajo është menduar dhe planifikuar përpara vitit 2008. Argumentet në favor të kësaj hipoteze janë si më poshtë:

Argumenti i parë lidhet me personalitetin e Yusuf Erçin Sönmez.

Hetuesit kuptuan shpejt se “Dr. Yusuf”, i cili shfaqej në regjistrat e klinikës “Medicus”, ishte Dr. Yusuf Erçin Sönmez. Prej kohësh ai njihej për kryerjen e heqjeve dhe transplanteve të veshkave në shpërfillje të etikës mjekësore dhe ligjit. Kur prania e tij në çështjen e klinikës “Medicus” u zbulua, shtypi ndërkombëtar e quajti “Dr. Shkaba” ose “Dr. Frankenstein”. Ai ishte arrestuar më parë disa herë në Turqi për shkelje të ligjit në fushën e heqjes dhe transplantimit të veshkave. Që në vitin 1998, raportonte The Guardian, gazetarë të televizionit turk e kishin zënë në kurth duke u paraqitur si persona të gatshëm t’u hiqej një veshkë. Ata kishin treguar se ai kishte për ta shtatë pacientë, kryesisht izraelitë, në pritje të transplantit. Yusuf Erçin Sönmez u ndalua më pas të ushtronte profesionin në sektorin publik të shëndetësisë në Turqi.

“Dr. Shkaba” nuk mund të mos ishte kontaktuar nga shërbimet speciale ruse ose serbe, që nga fundi i viteve nëntëdhjetë, në kohën kur rrjetet e tyre të ndikimit kishin për detyrë të përhapnin thashetheme mbi trafikun e organeve njerëzore, për të cilin do të ishin fajtorë përkrahësit e pavarësisë çeçene ose shqiptarët e Kosovës. Ai njihej gjithashtu për kryerjen e operacioneve të veshkave në Baku. Prej këtej, ndoshta, thashethemi i përmendur më lart në shtypin ushtarak rus

mbi një “treg organesh” të të burgosurve rusë në atë qytet.

Argumenti i dytë në favor të hipotezës së një manipulimi nga shërbimet speciale ruse lidhet me faktin se qendra nga e cila vepronte organizata kriminale nuk ndodhej në Prishtinë, në Kosovë, por në Turqi ose Izrael.

Klinika “Medicus” ishte në fakt vetëm një nga platformat ku kryheshin heqjet dhe transplantimet e veshkave nga ekipi i Yusuf Erçin Sönmez. Gjithçka organizohej paraprakisht nga një qendër (Stamboll? Tel Aviv?) ku bëhej rekrutimi i “kandidatëve” për shitjen e një veshke, ku duhej të sigurohej përputhshmëria mes “dhuruesve” dhe “marrësve” përpara nisjes së tyre për në Prishtinë, dhe ku duhej gjithashtu të planifikoheshin operacionet. Sipas Jonathan Ratelit, prokurorit special të EULEX-it, “Medicus ishte një nga klinikat në një konstelacion ku vepronin Sönmez, Harel dhe të tjerë”, [...] “Kemi gjetur klinika në Azerbajxhan dhe në vende të tjera dhe mendojmë se mund të ketë një në Afrikën e Jugut”.

Argumenti i tretë mbështetet në vëzhgimin e zonës gjeografike nga vinin viktimat të cilave u ishte hequr një veshkë në klinikën “Medicus”.

Sipas prokurorit special, Jonathan Ratel, viktimat e identifikuara të cilave iu hoq një veshkë në klinikën “Medicus” mes marsit dhe nëntorit 2008 ishin “izraelite, turke, kazake, bjelloruse, ruse, ukrainase ose moldave”. Me fjalë të tjera, ato vinin nga ish-Bashkimi Sovjetik, Izraeli ose Turqia. Kjo tregon se shërbimet speciale nuk mund të mos i njihnin degëzimet e rrjetit në zonën e tyre të ndikimit. Ka çdo arsye të mendohet se ishin të lidhura me të.